

حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت

ماهنامه فرهنگی

چراغ راه

آبان ۱۴۰۱ ه.ش، ربیع الثانی ۱۴۴۴ ه.ق

در این شماره می خوانید:

- طهارت اهل بیت علیهم السلام از هر رجسی | ۳
- سری از اسرار احرام | ۴
- زیارت خانه خدا | ۵
- دعا کردن بهتر است | ۶
- به حق فاطمه علیها السلام | ۷
- حج و تقویت عبودیت در خویشتن | ۸
- احکام | ۹

معاونت فرهنگی
مدیریت آموزشی و فرهنگی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طهارت اهل بیت علیهم السلام از هر رجسی

طهارت از گناه از مراحل ابتدایی کمالات اهل بیت علیهم السلام است، زیرا فرشته هم معصوم است و گناه نمی‌کند. پیام آیه تطهیر این است که اگر کسی غیر خدا را ببیند در گناه غفلت و جهل به سر می‌برد و چنین انسانی مذنب است و طاهر نیست. آیه تطهیر اهل بیت علیهم السلام را از چنین غفلت، حجاب و زینی هم مطهر می‌کند. چون آیه مطلق است و «حذف متعلق» هم نشانه عموم است. در این آیه (الرجس) و (یطهرکم تطهیرا) مطلق است، یعنی خداوند شما را از هر رجسی مطهر کرده است.

مبادی اخلاق در قرآن، آیت الله جوادی آملی، ص ۱۹۶

سری از اسرار احرام

بدان که آدمی چون به قصد حجّ از وطن خود بیرون برود باید متذکر گردد بیرون رفتن خود را از دنیا و گرفتاری به گردنه‌های عالم برزخ و محشر، تا ملاقات حضرت داور... و چون به میقات رسد و جامه احرام پوشد، به فکر پوشیدن کفن افتد و یاد آورد زمانی را که به کفن خواهند پیچید و با آن جامه به حضور پروردگار خواهند برد و چون احرام بست و زبان به «لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ» گشود بداند که معنی این کلام اجابت ندای پروردگار است، اما از ردّ آن نیز خوفناک باشد و بترسد که: مبادا جواب او رسد که «لَا لَبَّيْكَ و لَا سَعْدِيكَ».... و از این ندا به یاد نفخ صور و برآمدن مردم از قبور افتد.

زیارت خانه خدا

امتیازی که حج نسبت به عبادات دیگر دارد، این است که هم خاصیت **تطهیر** دارد و هم با **ذکر** خدای متعال، برای شخص زائر، **نورانیت قلب** می آورد. قرآن کریم کعبه را **عامل قیام مردم** [جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ؛ مائده: ۹۷] و **نخستین خانه مبارک** برای خلق و **مشعل هدایت** برای جهانیان خوانده، [إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ؛ آل عمران: ۹۶]. اهمیت زیارت بیت الله الحرام تا بدانجا است که حضرت **علی علی‌شاید** در وصیتی به امام حسن **علی‌شاید** می فرماید: «خدا را! خدا را! درباره خانه پروردگارتان [رعایت کنید]؛ مبادا تا هستید آن را خالی بگذارید؛ زیرا اگر [زیارت] خانه خدا ترک شود، شما را [در عذاب] مهلت ندهند.

دعا کردن بهتر است

در اسلام، کمتر موضوعی است که به اندازه دعا و نیایش به آن توجه شده باشد. در یکی از آیات قرآن کریم آمده است: قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي، لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ (سوره فرقان، آیه ۷۷) به مردم بگو: اگر دعایتان نبود، پروردگارم هیچ اعتنایی به شما نمی کرد.

وقتی کسی از امام باقر علیهم السلام پرسید که ای فرزند رسول خدا! زیاد قرآن خواندن بهتر است یا زیاد دعا و نیایش کردن؟ آن حضرت فرمود: «دعا کردن بهتر است، مگر این آیه قرآن را نشنیده اید که می فرماید: قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي، لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ اگر دعا کردنتان نبود، پروردگارم اعتنایی به شما نمی کرد.»

(میزان الحکمه، ج ۴، حدیث شماره ۵۷۵۲)

سیره بزرگان

به حق فاطمه عليها السلام

از علامه طباطبایی رحمته الله عليه پرسیدند:

چه کنیم که امامان عليهم السلام هنگام زیارت به ما توجه کنند؟

فرمود:

« در راه زیارت بگویید:

بحق فاطمه! بحق فاطمه!...»

ز مهر افروخته، علی تهرانی، ویرایش سوم، چاپ ششم، ص ۱۹۷

حج و تقویت عبودیت در خویشتن

حج، یک هجرت است. هجرت از خود ماست؛ هجرت از منیت ماست؛ هجرت از آن زندانی است که ما را احاطه کرده ... حج، هجرت از خودپرستی‌هایی است که از هوا و هوس ناشی می‌شود؛ هجرت از خودخواهی‌هایی است که ما را از خدا دور می‌کند؛ هجرت از طبقه‌بندی‌ها و مرزبندی‌هایی است که زندگی انسان‌ها را از هم جدا می‌کند.

(حج) وجه مشترک همه انسان‌ها، یعنی عبودیت را در همه زنده می‌کند. اصل، این است. ما، در حج باید سعی کنیم عبودیت را در خودمان تقویت کنیم.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار کارگزاران حج ۱۳۷۱/۱۰/۱۶

پرسش:

آیا شستن سه بار صورت و دست‌ها، وضو را باطل می‌کند؟

پاسخ:

همه مراجع: شستن سه مرتبه صورت و دست راست، به قصد وضو حرام است؛ ولی وضو را باطل نمی‌کند و اگر دست چپ را سه مرتبه بشوید، مسح او اشکال پیدا کرده، وضو را باطل می‌کند.

رساله دانشجویی، ص ۶۵